

Проект
вноситься народними
депутатами України
Герусом А.М. та іншими

ЗАКОН УКРАЇНИ
про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення
конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних
джерел енергії

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України "Про альтернативні джерела енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155 із наступними змінами):

1) термін «аукціон з розподілу квоти підтримки (аукціон)» викладений в абзаці шостому статті 1 доповнити словами «за механізмом ринкової премії»;

2) у статті 9³:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі:

щороку, не пізніше 1 грудня, встановлює річну квоту підтримки, графік проведення аукціонів на наступний рік, а також індикативні прогнозні показники річних квот підтримки на чотири роки, що настають за роком, на який встановлюється річна квота підтримки, але не більше ніж період визначений частиною п'ятнадцятою цієї статті. Пропозиції щодо розміру річних квот підтримки готуються оператором системи передачі з урахуванням міжнародних зобов'язань України щодо розвитку відновлюваної енергетики, Енергетичної стратегії України, Національного плану з енергетики та клімату, звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та плану розвитку системи передачі, стану реалізації проектів будівництва об'єктів відновлюваної енергетики»;

протягом року, на який встановлено річну квоту підтримки та графік проведення аукціонів, може прийняти рішення про встановлення додаткової річної квоти підтримки з одночасним внесенням змін до графіка проведення аукціонів»;

частину восьму викласти в такій редакції:

«Річна квота підтримки розподіляється на частки за окремими альтернативними джерелами енергії:

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, розмір такої частки не може становити менше 5 відсотків;

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання разом з установками зберігання енергії, розмір такої частки не може становити менше 10 відсотків. Потужність такої установки зберігання енергії повинна становити не менше 80% від встановленої потужності генеруючих установок, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання відповідного об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта енергетики, а її ємність повинна бути не меншою, ніж 2 кВт*год на кожен 1 кВт встановленої потужності зазначених генеруючих установок. Необхідною умовою такого аукціону є визначення денних часових інтервалів, протягом яких суб'єкт господарювання може набути право на підтримку щодо об'єкта електроенергетики або черги його будівництва (пускового комплексу) за результатами відповідного аукціону, які б передбачали відсутність підтримки за механізмом ринкової премії протягом двох годин підряд у період з 10-ї до 16-ту години доби;

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії вітру, розмір такої частки не може становити менше 5 відсотків;

для об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), розмір такої частки не може становити менше 5 відсотків.»;

абзац третій частини дванадцятої викласти в такій редакції: «порядок внесення та повернення безумовної та безвідкличної банківської гарантії, фінансового забезпечення»;

у частині п'ятнадцятій цифри та слова «2029 року» замінити цифрами та словами «2034 року»;

абзац другий частини шістнадцятої викласти в такій редакції:

«безумовну та безвідкличну банківську гарантію або фінансове забезпечення, надані на користь гарантованого покупця»;

частину сімнадцяту викласти в такій редакції:

«Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення для участі в аукціоні подається суб'єктом господарювання окремо для кожного об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта

електроенергетики, щодо якого суб'єкт господарювання має намір набути право на підтримку. Розмір безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення для участі в аукціоні визначається як добуток величини потужності об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта електроенергетики, щодо якого суб'єкт господарювання має намір набути право на підтримку, та розміру безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення за кожний кіловат потужності, що розподіляється на аукціоні, який становить 5 євро за 1 кіловат. Фінансове забезпечення як забезпечення участі в аукціоні реалізовується шляхом перерахування на окремий поточний рахунок гарантованого покупця або рахунок ескроу учасника аукціону, відкритий ним у будь-якому з банків, визначених гарантованим покупцем, гарантійного внеску у розмірі 5 євро за кожний кіловат потужності у гривневому еквіваленті за курсом Національного банку України на дату перерахування гарантійного внеску»;

частину дев'ятнадцяту викласти в такій редакції:

«Цінова пропозиція учасника аукціону, який бере участь в аукціоні з розподілу частини квоти підтримки для об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), а також з енергії сонячного випромінювання разом з установками зберігання енергії відповідно до абзацу третього частини восьмої цієї статті, не може бути вищою за 12 євроцентів за 1 кіловат-годину.»;

частину двадцять п'яту викласти в такій редакції:

«За результатами проведених у відповідному році аукціонів з розподілу річної квоти підтримки суб'єкт господарювання самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання, з якими має спільного кінцевого бенефіціарного власника (контролера), має право отримати не більше 50 відсотків від суми річної та додаткової річної квоти підтримки на відповідний рік»;

абзац шостий частини тридцятої викласти в такій редакції:

«якщо за результатами аукціонів, проведених у відповідному році, суб'єкт господарювання самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання, з якими має спільного кінцевого бенефіціарного власника (контролера), набуває право більш як на 50 відсотків від суми річної та додаткової річної квоти підтримки на відповідний рік, визначених на момент оголошення аукціону»;

частини тридцять другу – тридцять п'яту викласти в такій редакції:

«У разі відмови переможця аукціону або гарантованого покупця від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору про надання послуги за механізмом ринкової премії безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані переможцем для участі в аукціоні, виконується на користь гарантованого покупця.

Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані для участі в аукціоні, повертаються суб'єктам господарювання, які за результатами аукціону не набули права на підтримку, протягом п'яти робочих днів з дати публікації в електронній торговій системі договорів, укладених між гарантованим покупцем та переможцями аукціону, але не пізніше 30 робочих днів після завершення аукціону.

Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані для участі в аукціоні, повертаються переможцю аукціону протягом п'яти робочих днів з дати публікації в електронній торговій системі договору, укладеного між гарантованим покупцем та переможцем аукціону.

До укладення договору з гарантованим покупцем переможець аукціону надає безумовну та безвідкличну банківську гарантію або фінансове забезпечення (на вибір переможця), видані на користь гарантованого покупця як забезпечення виконання зобов'язань за договором. Розмір безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення, виданих як забезпечення виконання зобов'язань за договором, становить 10 євро за кожний кіловат потужності. Фінансове забезпечення як забезпечення виконання зобов'язань за договором реалізовується шляхом перерахування на окремий поточний рахунок гарантованого покупця або рахунок ескроу переможця аукціону, відкритий ним у будь-якому з банків, визначених гарантованим покупцем, гарантійного внеску у розмірі 10 євро за кожний кіловат потужності у гривневому еквіваленті за курсом Національного банку України на дату перерахування гарантійного внеску.».

частини тридцять дев'яту – сорок другу викласти в такій редакції:

«Договір повинен передбачати зобов'язання переможця аукціону щодо будівництва, введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію та приєднання об'єкта електроенергетики чи черги/черг його будівництва (пускового комплексу/ пускових комплексів) до системи передачі або розподілу протягом 18 місяців з дня укладення договору - для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та протягом 36 місяців, з дня укладення договору, а у випадку, якщо такий договір укладається під час дії правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, протягом 42 місяців - для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії. Не пізніше дванадцяти місяців із дати укладення відповідного договору суб'єкт господарювання надає гарантованому покупцю копію договору про приєднання об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії до електричних мереж або договору про бронювання потужності, в межах якої переможець аукціону зобов'язаний

здійснити будівництво об'єкта електроенергетики чи черги/черг його будівництва (пускового комплексу/ пускових комплексів). Якщо суб'єкт господарювання надав копію договору про бронювання потужності, до закінчення строку його дії такий суб'єкт господарювання зобов'язаний надати Гарантованому покупцю копію договору про приєднання відповідного об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії до електричних мереж оператора системи передачі. У разі якщо суб'єкт господарювання не надав відповідні документи у встановлений цією статтею строк, договір про надання послуги за механізмом ринкової премії є недійсним, зобов'язання за безумовною та безвідкличною банківською гарантією або фінансовим забезпеченням виконуються на користь гарантованого покупця за його вимогою та використовуються гарантованим покупцем згідно з окремим рішенням регулятора.

Суб'єкт господарювання надає гарантованому покупцю документ, що підтверджує факт надання послуги з приєднання об'єкта електроенергетики чи черги/черг його будівництва (пускового комплексу/пускових комплексів) до системи передачі або розподілу, виданий відповідно до вимог кодексу системи передачі або кодексу систем розподілу, та виданий уповноваженим органом сертифікат, що засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта електроенергетики, у тому числі черги/черг його будівництва (пускового комплексу/пускових комплексів), що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації, або зареєстровану відповідно до законодавства декларацію про готовність об'єкта до експлуатації. Безумовна та безвідклична банківська гарантія або фінансове забезпечення, надані суб'єктом господарювання як забезпечення виконання зобов'язань за договором, повертаються гарантованим покупцем протягом 10 робочих днів, за умови надання зазначених у першому реченні цієї частини документів. Зобов'язання гарантованого покупця, пов'язані з підтримкою суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, виникають з дня, наступного за днем надання суб'єктом господарювання зазначених у першому реченні цієї частини документів. Не вважається порушенням умов договору про надання послуги за механізмом ринкової премії, укладеного переможцем аукціону з гарантованим покупцем, будівництво таким переможцем відповідного об'єкта електроенергетики або черги/черг (пускового комплексу/пускових комплексів) об'єкта електроенергетики встановленою потужністю, що відрізняються не більше ніж на 10% відносно величини потужності, щодо якої такий переможець набув право на підтримку. При цьому, потужність згідно з договором про приєднання об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії до електричних мереж повинна бути не меншою

за величину потужності, щодо якої такий переможець набув право на підтримку, зменшеної на 10%.

Послуга за механізмом ринкової премії об'єкта електроенергетики або черги/черг (пускового комплексу/пускових комплексів) об'єкта електроенергетики придбавається за обсяг електричної енергії, відпущеної таким об'єктом та проданої за двосторонніми договорами, на ринку "на добу наперед", на внутрішньодобовому ринку у кожному розрахунковому періоді (годині), який не перевищує обсяг електричної енергії, що може бути відпущений відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом) згідно із величиною потужності, щодо якої такий переможець аукціону набув право на підтримку. Обсяг відпущеної та проданої такої електричної енергії у встановленому періоді (місяці) визначається за вирахуванням обсягу витрат електричної енергії на власні потреби в електричній енергії відповідного об'єкта електроенергетики згідно з показниками приладів обліку на власні потреби.

У разі якщо суб'єкт господарювання не надав документ, що підтверджує факт надання послуги з приєднання об'єкта електроенергетики чи черги його будівництва (пускового комплексу) до системи передачі або розподілу, виданий відповідно до вимог кодексу системи передачі або кодексу систем розподілу, а також сертифікат, що підтверджує готовність об'єкта до експлуатації, або декларацію про готовність об'єкта до експлуатації у встановлений цією статтею строк, договір про надання послуги за механізмом ринкової премії є недійсним, зобов'язання за безумовною та безвідкличною банківською гарантією або фінансове забезпечення виконуються на користь гарантованого покупця за його вимогою та використовуються гарантованим покупцем згідно з окремим рішенням регулятора.

За ініціативою суб'єкта господарювання строк будівництва та введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію може бути одноразово подовжений на 12 місяців після внесення змін до договору про надання послуги за механізмом ринкової премії та надання суб'єктом господарювання додаткової безумовної та безвідкличної банківської гарантії або фінансового забезпечення у розмірі, що становить 10 євро за кожний кіловат потужності у гривневому еквіваленті за курсом Національного банку України на дату видачі банківської гарантії або перерахування фінансового забезпечення»;

частину сорок п'яту викласти в такій редакції:

«Строк надання підтримки становить 12 років з першого дня календарного місяця, що настає за місяцем, у якому суб'єкт господарювання надав зазначені у першому реченні частини сорокової цієї статті документи. У разі якщо об'єкт електроенергетики вводиться в експлуатацію чергами його будівництва (пусковими комплексами), на такому об'єкті має бути організований окремий комерційний облік за кожною чергою (-ами) його будівництва (пусковим(-ими) комплексом(-ами)), для яких строк надання підтримки застосовується окремо».

3) у статті 9⁷:

абзац восьмий частини восьмої викласти в такій редакції:

«екологічну цінність (для гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих в Україні);»;

частину тринадцяту викласти в такій редакції:

«Обіг та погашення гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється впродовж 12 календарних місяців, що настають за місяцем, в якому здійснювалось виробництво електричної енергії, на яку видана така гарантія походження. Після закінчення цього строку гарантія походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, втрачає чинність.»;

частину чотирнадцяту вилучити;

частину п'ятнадцяту викласти в такій редакції:

«Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, проводить перевірки суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, діяльність яких регулюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та суб'єктів, що належать до особливої групи споживачів у розумінні Закону України «Про ринок електричної енергії», об'єкти електроенергетики або черги їх будівництва (пускових комплексів) яких включено до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з метою оцінки достовірності наданих даних (інформації) до реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, відповідно до затвердженого нею порядку.

частину дев'ятнадцяту викласти в такій редакції:

«Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, знаходяться у вільному обігу та можуть переходити у власність будь-якого учасника цивільних відносин, крім випадків обмеження їх обігу, визначених законом. Купівля-продаж гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється на ринкових засадах за вільними цінами.»;

частину двадцяту викласти в такій редакції:

«Виробники електричної енергії передають в повному обсязі гарантії походження електричної енергії гарантованому покупцю, які видані у реєстрі гарантій походження електричної енергії у відношенні об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів) виробників електричної енергії та генеруючих установках активних споживачів, щодо яких укладені договори про купівлю-продаж електричної енергії за "зеленим" тарифом і які включені до балансуєчої групи гарантованого покупця, а також щодо яких

укладено договір про надання послуги із забезпечення підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел за механізмом ринкової премії. Гарантії походження, які передаються до гарантованого покупця відповідно до цієї частини, не мають вартості.»;

частину двадцять першу викласти в такій редакції:

«Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії на генеруючих установках приватних домогосподарств встановленою потужністю до 50 кВт, які уклали з постачальником універсальних послуг договір купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом, переходять у власність відповідного постачальника універсальних послуг в обсязі всієї відпущеної електричної енергії.

Гарантія походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, є складовою купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом та включена до вартості такої електричної енергії, придбаної постачальником універсальних послуг за "зеленим" тарифом.»;

частину двадцять четверту викласти в такій редакції:

«Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, використовуються для розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їх власних генеруючих установках, у порядку, затвердженому Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Для цілей такого розкриття використовується залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix) без урахування частки, покритої погашеними гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який розраховується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до затвердженої нею методики, та щорічно публікується на офіційному вебсайті Регулятора.»;

частину двадцять сьому викласти в такій редакції:

«Визнання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих поза межами митної території України, а також визнання поза межами митної території України гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих в Україні, визначається на засадах взаємності відповідно до регуляторних механізмів визнання.»;

частину двадцять восьму вилучити;

частину двадцять дев'яту викласти в такій редакції:

«Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має право відмовити у визнанні гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих в державі, яка є Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства

або іншій країні, у разі наявності обґрунтованих сумнівів щодо їх достовірності, надійності або правдивості. У такому разі Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг має повідомити Європейську Комісію та/або Секретаріат Енергетичного Співтовариства про таку відмову та надати відповідні обґрунтування.».

2. У Законі України "Про ринок електричної енергії" (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 27-28, ст. 312 із наступними змінами):

1) у статті 21:

частину 12-1 викласти в такій редакції:

«12-1. Замовник, що має намір виробляти електричну енергію, має право приєднувати в одній точці приєднання електроустановки, призначені для виробництва електричної енергії з будь-яких джерел енергії та/або установки зберігання енергії. Зазначене право в частині приєднання додаткових електроустановок, призначених для виробництва електроенергії, не поширюється на ті об'єкти електроенергетики або черги їх будівництва (пускові комплекси) виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії щодо яких застосовуються механізми стимулювання, передбачені статтями 9¹, 9² Закону України «Про альтернативні джерела енергії», або об'єкти електроенергетики чи черги будівництва (пускові комплекси), які виключені з балансуєної групи гарантованого покупця відповідно до частини 4¹ статті 71 Закону України «Про ринок електричної енергії» та щодо яких укладено договір з гарантованим покупцем про надання послуги за механізмом ринкової премії, за умови, що таке приєднання призводить до збільшення встановленої потужності об'єктів електроенергетики або черги їх будівництва (пускові комплекси) щодо яких застосовуються механізми стимулювання та/або при такому приєднанні не забезпечується відповідність комерційного обліку вимогам Кодексу комерційного обліку .»

Встановлена потужність електроустановок такого замовника може перевищувати величину його дозволеної (договірної) потужності.

Потужність відпуску електричної енергії до мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу такого замовника не повинна перевищувати величину його дозволеної (договірної) потужності в точці приєднання.

Приєднання електроустановок, призначених для виробництва електричної енергії, виробника електричної енергії (суб'єкта господарювання, що має намір виробляти електричну енергію) та/або електроустановок, призначених для зберігання електричної енергії (суб'єкта господарювання, що має намір здійснювати діяльність зі зберігання електричної енергії) до електричних мереж іншого виробника електричної енергії, електроустановки якого приєднані до

мереж оператора системи передачі та/або оператора системи розподілу, здійснюється в порядку, визначеному Регулятором, з урахуванням таких умов:

1) сумарна встановлена потужність електроустановок, призначених для виробництва/зберігання електричної енергії, може перевищувати величину дозволеної (договірної) потужності в точці приєднання;

2) потужність відпуску електричної енергії в мережі оператора системи передачі або оператора системи розподілу такими електроустановками не може перевищувати величину дозволеної (договірної) потужності в точці приєднання;

3) забезпечення окремого обліку електричної енергії електроустановками (групами електроустановок), що належать різним суб'єктам господарювання, відповідно до вимог кодексу комерційного обліку.»;

2) у статті 25:

частини п'яту та шосту викласти в такій редакції:

«5. Виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) мають право здійснювати електрозабезпечення електроустановок власного споживання, не пов'язаних з виробництвом електричної енергії, що розташовані з ними на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі (а у випадку виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема, залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж та/або лінії електропередачі), електричними мережами внутрішнього електрозабезпечення, за умови організації комерційного обліку та об'єднання їх однією площиною вимірювання. Вимоги щодо організації комерційного обліку електричної енергії на об'єктах, що об'єднані однією площиною вимірювання, у межах цієї площини вимірювання, визначення обсягів спожитої/відпущеної електричної енергії (сальдування) на таких площадках вимірювання встановлюються кодексом комерційного обліку. Електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення, що з'єднують генеруючий об'єкт виробника з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з електроустановками власного споживання, не пов'язаними з виробництвом електричної енергії, що розташовані з ним на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі(а у випадку виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою

земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема, залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж та/або лінії електропередачі), не вважаються прямою лінією. Електрична енергія, спожита електроустановками власного споживання, не пов'язаними з виробництвом електричної енергії, через електричні мережі внутрішнього електрозабезпечення, у відносинах виробника електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з іншими учасниками ринку, у тому числі із гарантованим покупцем, вважається спожитою на власні потреби таким об'єктом електроенергетики. Особливості приєднання електроустановок власного споживання виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) та особливості й обмеження щодо приєднання до таких електроустановок інших споживачів визначаються Регулятором.

6. Виробники електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) мають право здійснювати електрозабезпечення електроустановок пов'язаних осіб, що розташовані з ними на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі, (а у випадку виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема, залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж та/або лінії електропередачі), за умови організації комерційного обліку та відсутності встановлених на об'єктах таких пов'язаних осіб генеруючих установок. Електричні мережі, що з'єднують генеруючий об'єкт виробника з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з такими електроустановками пов'язаних осіб, не вважаються прямою лінією. Такі електроустановки пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) можуть бути приєднані до електричних мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу та повинні мати окремі точки комерційного обліку. Одночасне живлення таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) від об'єкта генерації таких виробників та мереж оператора системи передачі або оператора системи

розподілу не допускається. Зміна джерела живлення таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) дозволяється з початку наступної розрахункової доби, якщо така зміна не пов'язана з обмеженням та/або аварійним припиненням розподілу або передачі електричної енергії оператором системи протягом поточної доби чи з аварійними зупинками такого об'єкта генерації протягом поточної доби. Технічні вимоги щодо відокремлення електричних мереж пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), у тому числі вимоги щодо встановлення автоматичного обладнання щодо такого відокремлення, від мереж оператора системи передачі та/або мереж оператора системи розподілу встановлюються відповідним оператором системи передачі або оператором системи розподілу згідно з кодексом системи передачі або кодексом систем розподілу. Електрична енергія, спожита з електричних мереж виробника електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) пов'язаними особами, що розташовані з ними на одній земельній ділянці чи земельних ділянках, що мають спільні між собою межі, (а у випадку виробництва електричної енергії з біомаси та біогазу також, що розташовані з ними на земельних ділянках, які відмежовані між собою земельними ділянками, які використовуються пов'язаними особами, та/або земельними ділянками, на яких розташовані лінійні споруди, зокрема, залізниці та/або автомобільні дороги загального користування, та/або інші дороги, та/або трубопроводи, та/або лінії електронних комунікаційних мереж та/або лінії електропередачі), у відносинах виробника електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) з іншими учасниками ринку, у тому числі із гарантованим покупцем, вважається спожитою на власні потреби такого виробника. Не дозволяється здійснювати електрозабезпечення таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями): без технічних засобів, що унеможливають одночасне живлення електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії від об'єкта генерації таких виробників та мереж оператора системи передачі або оператора системи розподілу; без організації комерційного обліку електричної енергії. Порядок приєднання таких електроустановок пов'язаних осіб виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) до електричних мереж таких виробників, порядок обліку та продажу електричної енергії, виробленої такими виробниками, порядок зміни джерела живлення таких

електроустановок, особливості й обмеження щодо приєднання до таких електроустановок інших споживачів визначаються Регулятором.

Електрозабезпечення електроустановок пов'язаних осіб виробниками електричної енергії з у випадках, передбачених частинами п'ятою та шостою цієї статті, не є постачанням електричної енергії споживачу в розумінні цього Закону та не потребує від такого виробника отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу.»;

3) у статті 65:

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

«2. Гарантований покупець зобов'язаний купувати у суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, всю відпущену електричну енергію, вироблену на включених до складу балансуєної групи гарантованого покупця об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексів) з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), у тому числі відпущену з установки зберігання енергії у складі таких об'єктів (у разі якщо електрична енергія, що відбирається, зберігається і відпускається такою установкою, вироблена з альтернативних джерел енергії), за встановленим їм "зеленим" тарифом з урахуванням надбавки до нього протягом всього строку застосування "зеленого" тарифу, обсяг якої не перевищує обсяг електричної енергії, який може бути відпущений відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом) у кожному розрахунковому періоді (годині), згідно із встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання, зазначеною в ліцензії на виробництво електричної енергії, а вироблену з енергії сонячного випромінювання - лише у період з 04.00 до 23.00 год з 01 квітня по 31 жовтня та з 06.00 до 21:00 з 01 листопада по 31 березня (крім електричної енергії відпущеної з установки зберігання енергії у складі такого об'єкта). При цьому в кожному розрахунковому періоді (місяці) обсяг відпуску електричної енергії, виробленої на об'єкті електроенергетики або черзі його будівництва (пусковому комплексі) з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), визначається за вирахуванням обсягу витрат електричної енергії на власні потреби в електричній енергії відповідного об'єкта згідно з показниками приладів обліку на власні потреби.»;

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

«У разі перевищення обсягу електричної енергії, який може бути відпущений об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом), у кожному розрахунковому періоді (годині) згідно із встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання, зазначеною в ліцензії на виробництво електричної енергії суб'єкта господарювання, якому встановлено "зелений" тариф, а також у разі відпуску електричної енергії об'єктом

електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом), що здійснюють виробництво електричної енергії з енергії сонячного випромінювання та якому встановлено «зелений» тариф, у період з 04.00 до 23.00 год з 01 квітня по 31 жовтня та з 06.00 до 21:00 з 01 листопада по 31 березня (крім електричної енергії відпущеної з установки зберігання енергії у складі такого об'єкта), гарантований покупець здійснює придбання обсягу такого перевищення за ціною вартості позитивного небалансу, яка склалася за відповідний розрахунковий період (годину), відповідно до правил ринку.»;

абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

«4. Гарантований покупець зобов'язаний придбавати у суб'єктів господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, якщо такий об'єкт електроенергетики або черга будівництва (пусковий комплекс) такого виробника не перебуває у балансуючій групі гарантованого покупця та у суб'єктів господарювання, які за результатами аукціону набули право на підтримку, послугу за механізмом ринкової премії протягом всього строку застосування "зеленого" тарифу суб'єктами господарювання, яким встановлено "зелений" тариф, або строку дії підтримки суб'єктів господарювання, які за результатами аукціону набули право на підтримку, за умови що такі суб'єкти господарювання уклали з гарантованим покупцем договір про надання послуги за механізмом ринкової премії. Послуга придбавається за обсяг електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), у період з 04.00 до 23.00 год з 01 квітня по 31 жовтня та з 06.00 до 21:00 з 01 листопада по 31 березня (крім електричної енергії відпущеної з установки зберігання енергії у складі такого об'єкта), та проданої за двосторонніми договорами, на ринку "на добу наперед", на внутрішньодобовому ринку у кожному розрахунковому періоді (годині), який не перевищує обсяг електричної енергії, що може бути відпущений відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом), згідно із встановленою потужністю електрогенеруючого обладнання, зазначеною в ліцензії на виробництво електричної енергії. Обсяг виробленої та проданої такої електричної енергії у встановленому періоді (місяці) визначається за вирахуванням обсягу витрат електричної енергії на власні потреби в електричній енергії відповідного об'єкта електроенергетики згідно з показниками приладів обліку на власні потреби.»;

абзац дев'ятий частини четвертої викласти в такій редакції:

«Якщо розмір розрахункової ринкової ціни у встановленому періоді перевищує розмір аукціонної ціни з урахуванням надбавки до нього (неї), встановленого (визначеної) для об'єкта електроенергетики або черги його будівництва (пускового комплексу) відповідно до Закону України "Про альтернативні джерела енергії" за результатами аукціону з розподілу квоти підтримки, проведеного після 31 грудня 2029 року, суб'єкт господарювання, що

виробляє електричну енергію на такому об'єкті електроенергетики або черзі його будівництва (пусковому комплексі), сплачує гарантованому покупцю вартість послуги за механізмом ринкової премії для відпущеної електричної енергії відповідним об'єктом електроенергетики або чергою його будівництва (пусковим комплексом) у встановленому періоді».

3. У Законі України "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2016, № 51, ст.833 із наступними змінами):

у статті 17:

частину другу доповнити пунктом 10¹ такого змісту:

«затверджувати та вносити зміни, з метою набуття Україною повноправного членства в Асоціації органів-емітентів (The Association of Issuing Bodies, AIB), до протоколу домену України - документу, який визначає порядок та особливості функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на території України, у межах якої здійснюються видача, обіг та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з урахуванням вимог Асоціації органів-емітентів.».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності та вводиться в дію з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Строк погашення гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданої до набуття чинності цього Закону, становить 12 календарних місяців, що настають за місяцем, в якому здійснювалось виробництво електричної енергії, на яку видана така гарантія походження.

3. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Голова
Верховної Ради України

Р.О. СТЕФАНЧУК

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Герус Андрій Михайлович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000C5032F00E88CC800
Дійсний до: 01.12.2025 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
17д9/1-2025/96968 від 25.04.2025

1866248